

“จิตสำนึกธรรมาภิบาล”

โดย : กลุ่มงานธรรมาภิบาล กฟผ.
สำนักผู้ว่าการ

จากการประชุมคณะกรรมการธรรมาภิบาล กฟผ. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา ประเด็นที่คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นในเรื่องธรรมาภิบาลที่มีต่อ กฟผ. คือ การสร้างจิตสำนึกธรรมาภิบาลให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. จึงขอนำเรื่องนี้มาเป็นประเด็นในการเขียนบทความธรรมาภิบาลเพื่อสร้างความเข้าใจกระบวนการสร้างจิตสำนึกธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม

ก่อนจะไปถึงเนื้อหา อยากจะให้ทราบความหมายของคำเหล่านี้ก่อน โดยอ้างอิงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑) “จิตสำนึก” ในพจนานุกรมฯ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ภาวะที่จิตตื่นและรู้ตัว สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ รูป รส กลิ่น เสียง และกาย” การสร้างจิตสำนึกก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะจูงใจหรือกระตุ้นให้คน กลุ่มคนหรือประชาชนกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง จะต้องสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นก่อน ในการปลูกฝังอุดมการณ์ของชาติ ในการรณรงค์สร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ ในการแก้ไขปัญหาสังคมต่างๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นก่อน

(๒) “คุณธรรม” ในพจนานุกรมฯ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สภาพคุณงามความดี”

(๓) “จริยธรรม” ในพจนานุกรมฯ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม” ซึ่งกลุ่มอาชีพต่างๆ มักจะนำจริยธรรมหรือความประพฤติที่เหมาะสมสำหรับบุคคลต่างๆ ที่อยู่ในอาชีพนั้นมาประมวลเข้าด้วยกันเรียกว่าจรรยาบรรณหรือประมวลจริยธรรม (Code of Ethics) เพื่อให้บุคคลในกลุ่มอาชีพนั้นปฏิบัติตาม เป็นการรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ฐานะของผู้ที่อยู่ในกลุ่มอาชีพนั้น

การสร้างจิตสำนึกธรรมาภิบาลโดยทั่วไปเน้นเรื่องคุณธรรมที่ควรปลูกฝัง และจริยธรรมที่ควรเสริมสร้าง คุณธรรมซึ่งเป็นนามธรรมเป็นเรื่องของกุศลธรรมที่ควรปลูกฝังในจิตใจ ส่วนจริยธรรมซึ่งเป็นรูปธรรมเป็นเรื่องของความประพฤติหรือพฤติกรรมที่ดีงาม ที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้น คุณธรรมสำคัญที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในจิตใจและพัฒนาให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้นจนเป็นมโนธรรม อาทิ การรักษาความสัตย์ การข่มใจตนเอง

ความอดทน ความเสียสละ เป็นต้น จริยธรรมสำคัญที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นและพัฒนาให้เจริญยิ่งขึ้น จนกลายเป็นความประพฤติ ได้แก่ กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่เลือกปฏิบัติ และมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ถึงพร้อมด้วยความขยันในการทำงาน ถึงพร้อมด้วยการรักษาทรัพย์สินที่หามาได้ เลี้ยงและดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม การประหยัดและอดออม การมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย

ในส่วนของ กฟผ. ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก ซึ่งเป็นหลักที่ใช้ในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และเป็นหลักการปกครองที่เป็นธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขมาใช้ หาก กฟผ. ต้องการเป็นองค์กรที่ดีและมีคุณค่าต่อสังคมแล้ว ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. ต้องมีจิตสำนึก ธรรมาภิบาลอยู่ในใจตลอดเวลา และพนักงานทุกคนในองค์กรจะต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

(๑) ต้องเคารพกฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กร และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด องค์กรต้องมีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม โดยพนักงานทุกคนยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกัน

(๒) ต้องยึดถือ เชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน

(๓) ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก

(๔) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ติดตามและร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

(๕) ต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ กรณีมีข้อบกพร่อง ต้องพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที

(๖) ต้องบริหารทรัพยากรในองค์กรโดยยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่าและการสร้างมูลค่าเพิ่ม

ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกธรรมาภิบาลของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้ง ๖ หลัก จึงสอดคล้องกับการสร้างจิตสำนึกที่เน้นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมตามความหมายข้างต้น การเชื่อมั่นต่อองค์กรว่ามีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสร้างความเข้าใจในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างถ่องแท้ จะช่วยปลูกจิตสำนึกในองค์กร เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและสามารถนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม